

ДЕРЖАВНИЙ СЛУЖБОВЕЦЬ У ЄГИПТІ (представлено к.н.держ. упр. Сергієнко Л. В.)

Географічне розташування: північний схід Африки та Синайський півострів (Азія).

Населення: 79,733 млн осіб (станом на 2018 рік)

Адміністративно-територіальний устрій: територію країни поділено на 29 губернаторств, які, в свою чергу поділяються на адміністративні центри чи райони (маркази) та міста.

Форма правління: Змішана республіка (президентська республіка з елементами парламентаризму).

Єгипет – сучасна держава, що є нащадком однієї із найдавніших цивілізацій світу. Держава межує з Лівією на заході, Суданом на півдні та Ізраїлем на північному сході. За чисельністю населення, Єгипет посідає 15 місце у світі (в етнічному складі переважають араби – 98%; 2% - складають нубійці, бербери, вірмени, греки і представники інших народів).

Державна служба є одним із центральних інститутів адміністративного права Єгипту, діяльність якої врегульовується низкою нормативно-правових актів, зокрема Конституцією [3] та Законом № 47 від 1978 р. «Про державних службовців». Відповідно до законодавства Єгипту державним службовцем визнається особа, призначена на одну з посад, передбачених бюджетом будь-якого державного закладу адміністративного характеру [1, с.123]. Єгипетська судова практика доповнює наведене визначення державного службовця такими критеріями, як стійкий постійний зв'язок останнього з органом виконавчої влади, який виражається в тому, що він перебуває на службі у державній установі, або в іншому суб'єкті публічного права.

Закон «Про державних службовців» передбачає ряд умов, яким має відповідати особа, яка призначається на державну посаду. Зокрема, претендент на таку посаду повинен: бути єгипетським громадянином або громадянином іншої арабської країни, де єгиптянам також дозволяється обіймати державні посади; мати гарну репутацію і відрізнитися гідною поведінкою; не бути раніше засудженим до позбавлення волі за вчинення злочину, що порочить честь і гідність; не бути раніше звільненим зі служби в порядку дисциплінарного стягнення, якщо з моменту його накладення не пройшло 4 роки; відповідати вимогам, що пред'являються до зайняття відповідної посади; відповідати посаді за станом здоров'я (ця вимога не поширюється на службовців, що призначаються Президентом); успішно скласти іспити, якщо цього вимагає відповідна посада; бути не молодше 16 років; вміти читати і писати [2, с. 245].

За єгипетським законодавством всі посади державних службовців класифікуються на три рівні:

✓ вищий управлінський рівень (посади першого секретаря, секретаря міністерства і генерального директора);

- ✓ перший рівень (перший, другий і третій посадові розряди);
- ✓ другий рівень (четвертий, п'ятий і шостий посадові розряди).

Єгипетське законодавство передбачає такі способи зайняття державних посад: призначення, конкурс, обрання і призначення на ряд зарезервованих посад представників певних соціальних груп населення. Встановлено, що призначення на деякі посади може проводитися за умови здачі претендентом іспитів. Проведення іспитів є також невід'ємним елементом призначення на посаду за конкурсом. Законодавство передбачає, що при однакових результатах іспитів перевага віддається особі, яка має більш високу освіту. Якщо інший кандидат має аналогічний освітній рівень, то перевагу отримує старший за віком. Прикладом призначення на посаду шляхом виборів є зайняття посади старости села і шейха сільського кварталу, а також посади декана факультету в університеті [2, с. 247].

Закон «Про державних службовців» докладно регулює правовий статус державних службовців. Вони, зокрема, наділяються правом:

- на отримання окладу, відповідного займаній посаді та присвоєного їм посадового розряду;
- на грошові та інші компенсації та надбавки;
- на просування по службі;
- на відпустку.

До посадових обов'язків державних службовців закон відносить: точне і сумлінне виконання дорученої роботи протягом всього робочого часу; турботу про репутацію службовця та дотримання у своїй поведінці правил, що диктуються становищем службовця і необхідністю збереження поваги до його гідності; координацію дій та співпрацю зі своїми колегами при виконанні термінових завдань; виконання нарівні з іншими загальних обов'язків з підтримання порядку в установі, а також ввічливе ставлення до відвідувачів; точне і сумлінне виконання наказів начальника при дотриманні чинного законодавства; збереження майна, що належить відповідній установі, й дбайливе поводження з ним.

Державним службовцям заборонено порушувати поширювані на них правила, передбачені законодавством, виконавчо-адміністративними інструкціями та розпорядженнями; порушувати встановлений порядок фінансової дисципліни та правила поводження з матеріальними цінностями; проявляти недбалість і халатність, які можуть спричинити нанесення матеріального збитку державі; розголошувати відомості, які складають службу таємницю за своїм характером або в силу спеціальних посадових інструкцій; поєднувати виконання своїх посадових обов'язків з іншими заняттями, які не сумісні з його роботою в якості державного службовця або можуть перешкоджати їм; вживати спиртні напої, грати в азартні ігри, приймати подарунки, комісійні або будь-яку іншу винагороду або позички за виконання своїх службових обов'язків; брати участь в організації і проведенні мітингів у своїй установі без дозволу начальника, а також набувати рухоме і нерухоме майно з торгів, що проводяться судовими або адміністративними органами, якщо їх організація входить до його службових обов'язків.

У разі вчинення правопорушення державний службовець може бути притягнутий до дисциплінарної відповідальності. Закон перераховує види дисциплінарних стягнень, які можуть накладатися на державних службовців, це:

- попередження;
- відстрочка не більше ніж на три місяці призначення надбавки до посадового окладу;
- утримання 25% заробітної плати не більше як два місяці протягом року, зняття половини надбавки до посадового окладу, що належить за вислугу років;
- відсторонення від роботи на строк до 6 місяців протягом року з відповідним утриманням із заробітної плати;
- відстрочка підвищення по службі на строк до двох років;
- зняття надбавки до посадового окладу;
- пониження в посаді;
- перевід на пенсію;
- звільнення.

Таким чином, державна служба є одним із центральних інститутів адміністративного права Єгипту, де службовець займає ключове місце. Він має на законодавчому рівні чітко визначені права та обов'язки, що більшою мірою обумовлені тим, що дана країна є переважно ісламською.

Список використаних літературних джерел:

1. Єрмоленко-Князева Л.С. Зарубіжний досвід дисциплінарної відповідальності державних службовців / Л.С. Єрмоленко-Князева // *Порівняльно-аналітичне право*. – 2017 – №2. – С. 123-125.
2. Кузьменко О.В. *Адміністративне право зарубіжних країн*. – К.: Юрінком Інтер, 2014. – 528 с.
3. *Конституція Єгипта 2014 г.* [пер. с егип. В. Е. Чиркина] // *Государство и право*. – 2014. – № 6. – С. 90 – 97.

ТКАЧУК Дмитро Геннадійович – студент 5 курсу магістратури Житомирського державного технологічного університету, спеціальність «Публічне управління та адміністрування».